

Erkende titel moet statuur op de arbeidsmarkt versterken

Sociaal geneeskundige zoekt vacature

Robert Crommentuyn

Formeel kent de sociale geneeskunde drie specialismen en zeven erkende profielen. Dat is niet terug te zien op de arbeidsmarkt. Veel werkgevers nemen genoegen met basisartsen voor specialistische functies.

Deze drie actuele vacatureteksten zijn veelzeggend voor de arbeidsmarkt voor sociaal geneeskundigen binnen het werkgebied van de openbare gezondheidszorg. Ze maken duidelijk dat werkgevers genoegen nemen met basisartsen voor hun vacante functies.

Werkgevers gaan daarmee voorbij aan de formele indeling die de sociale geneeskunde kent. Het werkveld openbare gezondheidszorg telt formeel twee typen artsen. De eerste is de arts maatschappij en gezondheid. Voor die titel is een vierjarige specialisatie vereist. De tweede is de profielarts. Daarvan heb je er zeven (zie *kader Profielen*). De bijbehorende titel 'profielarts KNMG' verwerf je na het afronden van de eerste fase van de opleiding tot arts M&G. En daar staat twee jaar voor.

Geen goede financiering

Het klopt dat een afgeronde vervolgopleiding geen voorwaarde is om als jeugdarts, infectieziektenbestrijder of tuberculosearts aan de bak te komen, zegt Rolien Hadders. Zij is al dertig jaar secretaris van de Sociaal Geneeskundigen Registratie Commissie (SGRC) en kent de beroepsgroep als haar broekzak.

Volgens Hadders zijn daarvoor verschillende redenen aan te wijzen. Zo is er geen wetgeving die voor de beroepsuitoefening het bezit van een afgeronde opleiding vereist. Wellicht be-

Profielen

Volgens cijfers van de SGRC waren er op 1 januari van dit jaar 4667 sociaal geneeskundigen. Het merendeel betreft bedrijfsartsen en verzekeringsartsen.
De categorie 'maatschappij en gezondheid' telt 1697 artsen. Daarvan hebben er 842 de titel arts maatschappij en gezondheid. Een groot deel (586 personen) is ook ingeschreven in een of meer profielregisters. De opleiding tot arts M&G lijkt weinig populair. In 2009 zijn zes artsen aan dit register toegevoegd.
In totaal staan 1335 artsen ingeschreven in een van de zeven profielen. Wat omvang betreft steken de profielartsen jeugdgezondheidszorg er met kop en schouders bovenuit:

aantal inschrijvingen

profielregister beleid en advies	178
profielregister forensische geneeskunde	191
profielregister infectieziektebestrijding	74
profielregister jeugdgezondheidszorg	798
profielregister medische milieukunde	11
profielregister sociaalmedische indicatiestelling en advisering	64
profielregister tuberculosebestrijding	19
totaal	1335

Uit de gegevens van de SGRC blijkt verder dat de beroepsgroep sterk vergrijst. Van de artsen M&G is 62 procent 51 jaar of ouder. De profielregisters laten een vergelijkbaar beeld zien. De man-vrouwverdeling is in sommige disciplines erg scheef. Nog geen 10 procent van de jeugdartsen is man. Omgekeerd trekt de forensische geneeskunde overwegend mannen. Slechts 23 procent van de forensisch artsen is vrouw.

Arbeidsmarkt

Het specialisme maatschappij en gezondheid valt buiten de Arbeidsmarktmonitor. De monitor zet het aantal vacatures voor specialisten in een bepaalde discipline af tegen het aantal geregistreerde artsen in die discipline. Vacatures worden gewaardeerd op de laagst vermelde ingangseis. Veel vacatures voor sociaal geneeskundigen komen daardoor in de categorie 'basisartsen' en vallen zo buiten de berekening.
De vacatures voor jeugdartsen, artsen infectieziektenbestrijding en andere sociaalgeneeskundige disciplines worden wel al sinds het tweede kwartaal van 2006 bijgehouden. In het onderstaande overzicht is te zien hoeveel vacatures er de afgelopen jaren waren. Opvallend is het grote aantal vacatures voor jeugdartsen, zeker in verhouding tot de omvang van de beroepsgroep.

vacatures maart 2006 tot juni 2010

	2006*	2007	2008	2009	2010**
beleid en advies	0	0	0	0	0
forensische geneeskunde	2	1	5	8	0
infectieziektenbestrijding	8	6	10	13	1
jeugdgezondheidszorg	33	36***	130	207	108
medische milieukunde	0	0	0	0	0
sociaalmedische indicatiestelling en advisering	12	1	0	1	0
tuberculosebestrijding	0	0	0	0	0

* drie kwartalen; ** twee kwartalen; ***onvolledige gegevens

langrijker is het ontbreken van een goede financieringsstructuur voor de opleiding, meent Hadders. Er kan slechts beperkt beroep worden gedaan op het Opleidingsfonds. De vierjarige opleiding tot arts maatschappij en gezondheid wordt niet gesubsidieerd. Van de zeven profielopleidingen worden er slechts vier (jeugdgezondheidszorg, infectieziektenbestrijding, tuberculosebestrijding en medische milieukunde) gesubsidieerd uit het Opleidingsfonds.

Vervolgopleiding

Door het ontbreken van financiering draaien werkgevers in veel gevallen zelf op voor de (vervolg)opleiding van hun werknemers. En dat is niet goedkoop. Niet alleen moet de opleiding betaald worden, ook is de werkgever gedurende langere tijd een productiekracht kwijt. Om een idee te geven: de kosten voor de – inmiddels dus wel gesubsidieerde – profielopleidingen tot jeugdarts en arts infectieziektenbestrijding werden in 2008 begroot op respectievelijk 61.000 en 71.000 euro per jaar.
'Een gevolg is dat geïnteresseerde basisartsen niet naar een opleidingsplaats solliciteren, zoals in andere medische disciplines gebruikelijk is', zegt Hadders. 'In plaats daarvan solliciteren ze naar een baan. Als de werkgever het na een of meer jaar in ze ziet zitten én er is geld beschikbaar, dan wordt er pas gestart met een mat culosebestrijding KNMG en artsen medische milieukunde KNMG. Zover is het nog niet. Hadders: 'Voorlopig is er nog een inhaalslag te maken.' mc

Van de zeven profielopleidingen worden er slechts vier gesubsidieerd

Eerdere afleveringen van de Arbeidsmarktmonitor vindt u bij dit artikel op www.medischcontact.nl.